

12 IMMIGRACIÓ: SOBREVIURE AMB ELS PEUS

Votar amb els peus o emigrar és el subterfugi que els queda a les classes populars rurals (masovers, parcers, petits pagesos, jornalers) vençudes per la guerra i després per la fam i l'explotació dels amos. Des de l'interior de Catalunya i des de diversos pobles de l'Estat, la supervivència al règim franquista va passar per l'emigració cap a les ciutats industrials catalanes.

DEL CAMP A LA CIUTAT

La duresa econòmica dels primers anys de la postguerra va fer que la situació de molts parcers, arrendataris o masovers al camp fos molt dura. Una de les solucions per sobreviure va ser anar a la ciutat a buscar feina. Pagesos dels pobles dels altiplans del Bages o de les comarques de ponent, principalment de la Segarra, l'Alt Urgell, la Noguera, els Pallars, etc., van marxar del poble i van venir a buscar feina a Manresa.

La nostra era la primera gran ciutat industrial que trobava la gent que venia de ponent amb tren. L'estació del Nord es va convertir en un centre receptor d'aquesta immigració, juntament amb la que arribava d'altres llocs de l'estat per la banda sud, de Barcelona.

D'ESPANYA A CATALUNYA

Els anys quaranta i cinquanta la repressió brutal del camp espanyol, que va recaure sobre les classe proletàries, va obligar molta gent a marxar. Andalusos, murcians, castellans, lleonesos i gallecs entre altres resisteixen el nou règim i la repressió, marxant de la seva terra. Els jornalers del camp espanyol "votaven contra els seus amos amb els peus". Ja als anys quaranta es va produir l'arribada dels primers immigrants, procedents sobretot d'Andalusia, que fugien de

la falta de feina, la gana i la repressió política. Les famílies, normalment nombroses, van començar anant de rellogats. El problema de l'habitatge va començar a ser un problema social greu i es començaren a projectar nous barris. Aquests van ser els primers *altres catalans* de Manresa.

De nou el tren va ser un element clau en aquests moviments. Manresa, que en aquell moment era una de les grans ciutats industrials de Catalunya, es convertí en un pol d'atracció d'aquesta població que la misèria i la repressió empenyia a buscar una nova vida.

SOBREVIURE

L'arribada als anys quaranta i cinquanta d'un gran nombre de persones en una ciutat mancada d'habitatges socials i dels serveis més necessaris va fer que la principal ocupació de molts dels nousvinguts i dels que ja hi vivien fos sobreviure. A Manresa faltaven uns tres mil pisos i per això van aparèixer barraques o habitatges d'autoconstrucció a molts punts allunyats del centre, com Sant Pau, Font dels Llops, Santa Caterina, Mion, Tossal del Coro, rellogats als pisos o en els anomenats "*llits calents*": quan una persona es llevava per anar a treballar, una altra ocupava el mateix llit.

▲ Circa 1950. Carrers sense esfaltar en les noves barriades aixecades per a l'immigració: Mion, Tossal de Coro, Sant Pau...

